REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 3. decembra 2021.godine
Br. ref.:RK 1912/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br r. KI155/21

Podnosilac

Deli Shatri

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Rev. br. 485/2020 od 17. juna 2021. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija, i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Deli Shatri, sa prebivalištem u Lauši, opština Srbica (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [Rev. br. 485/2020] od 17. juna 2021. godine Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke, kojom se navodi da su podnosiocu zahteva povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 46. [Zaštita imovine], Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavu 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 19. avgusta 2021. godine, podnosilac je preko pošte podneo zahtev Ustavnom sudu Kosova (u daljem tekstu: Sud).

6. Dana 1. septembra 2021. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednica Suda je imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvete Gërxhaliu-Krasniqi (predsedavajuća), Safet Hoxha i Remzije Istrefi-Peci.

7. Dana 7. septembra 2021. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio pojašnjenje od istog da u roku od 15 (petnaest) dana obavesti Sud u vezi sa navodnim povredama osporenom odlukom.

8. Dana 29 oktobra 2021. godine, Sud je obavestio Vrhovni sud o registraciji zahteva i istom dostavio kopiju zahteva.

9. Dana 10. novembar 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Iz spisa predmeta proizilazi da je kuća podnosioca zahteva izgorela 14. januara 2010. godine. Isti je tvrdio da je to uzrokovano kvarom na električnoj energiji, pa je shodno tome podneo tužbu protiv EKK-a (Energetska korporacija Kosova) za naknadu pretrpljene materijalne štete i to iznos od 8.905 evra (za izgoreli nameštaj za domaćinstvo), kao i 14.379 evra (za renoviranje kuće), ukupno 23.284 evra sa kamatama počev od 23. oktobra 2010. godine. Na

tužbeni zahtev podnosioca, tuženi EKK je podneo odgovor na tužbu, u kojem je istakao da nije odgovoran za štetu nastalu usled požara koji je izbio u kući podnosioca zahteva.

11. Dana 9. novembra 2011. godine, Osnovni sud u Mitrovici, grana u Srbici (u daljem tekstu: Osnovni sud) je presudom [C. br. 45/2010]: (i) delimično usvojio tužbu podnosioca zahteva, kao osnovanu; (ii) obavezao EKK da podnosiocu zahteva nadoknadi materijalnu štetu pretrpljenu u njegovoj kući zbog požara nastalog električnom energijom u iznosu od 14.379,44 € i iznos od 533.00 € za izgoreli nameštaj i predmete u kući u iznosu od 14.912,44 € sa zakonskom kamatom za oročena sredstva u banci preko godinu dana bez određene namene od dana suđenja [...]; (iii) odbio, kao neosnovan, deo tužbenog zahteva u iznosu od 8.372,00 € na ime izgorelog nameštaja i predmeta.

12. Protiv gore navedene presudu Osnovnog suda, žalbe su uložili Apelacionom sudu: (i) podnosilac zahteva u svojstvu tužioca; i (ii) EKK u svojstvu tuženog.

13. Dana 9. januara 2020. godine, Apelacioni sud je presudom [Ac. br. 1944/2017], odbio, kao neosnovane, žalbe podnosioca zahteva i tuženog – EKK-a, dok je potvrdio u celosti presudu [C. br. 45/2010] Osnovnog suda od 9. novembra 2016. godine.

14. Neodređenog datuma, EKK je podneo zahtev za reviziju protiv presude Apelacionog suda, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da Vrhovni sud usvoji podnetu reviziju, kako bi se preinačila presuda prvostepenog i drugostepenog suda, a tužbeni zahtev tužioca odbio u celosti. S druge strane, podnosilac zahteva nije podneo odgovor na reviziju.

15. Dana 17. juna 2021. godine, Vrhovni sud je, presudom [Rev. br. 485/2020], usvojio, kao osnovanu, reviziju tuženog EKK-a, preinačio presudu Apelacionog suda i Osnovnog suda, tako što je odbio u celosti kao neosnovan, tužbeni zahtev podnosioca, kojim je tražio da se obaveže tuženi-EKK da podnosiocu zahteva nadoknadi materijalnu štetu koju je pretrpeo u svojoj kući 14. januara 2010. godine zbog požara nastalog električnom energijom u iznosu od 14.379,44 evra i iznos od 533,00 evra za izgoreli nameštaj i predmete u kući u ukupnom iznosu od 14.912,44 evra sa zakonskom kamatom za oročena sredstva u banci preko godinu dana bez određene namene od dana suđenja, kao i troškove parničnog postupka u iznosu od 2179,00 €.

Navodi podnosioca

16. Podnosilac zahteva navodi da je osporena odluka doneta uz povredu njegovih osnovnih prava i sloboda propisanih u članu 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članu 46. [Zaštita imovine] Ustava.

17. Podnosilac zahteva prvo ističe da je prvostepenim i drugostepenim presudama u potpunosti utvrđeno činjenično stanje, izvršena su tri veštačenja, dok je Vrhovni sud, uzimajući slučaj u svoje ruke i bez sprovođenja drugih veštačenja, odbio tužbu zato što sud na osnovu veštačenja veštaka R.S. nije doneo nikakve

zaključke i nije imao analitički pristup. Prema podnosiocu zahteva, Vrhovni sud je preuzeo ulogu veštaka negirajući veštačenje grupe veštaka.

18. Podnosilac ističe da: *"Namera mi je da je ovaj sud utvrdi da su moja prava u vezi sa zaštitom imovinskih prava povređena prema članu 46, kao i pravo na nepristrasno suđenje pred sudovima član 31 u vezi sa ovim slučajem, i smatram da u slučaju da treba izdati bilo kakve dokaze za proveru činjeničnog stanja, Sud nije mogao po zakonu preuzeti ulogu veštaka, ali je trebalo da se PONIŠTE presude, prvostepenu i drugostepenu i predmet VRATI Prvostepenom sudu na PONOVNO ODLUČIVANJE sa predlogom da ovaj sud izvede ovaj dokaz, preko veštaka jer se zna koje polje veštaka vrši ANALITIČKU ekspertizu".*

19. Konačno, podnosilac zahteva traži od Suda da ukine presudu Vrhovnog suda i vrati predmet prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31
[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.

[...]

Član 46
[Zaštita Imovine]

1. Garantuje se pravo na imovinu.
2. Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.
3. Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podrţavanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se eksproriiše.

4. O sporovima koje uzrokuje neko delo Republike Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo, a koji se smatraju eksproprijacijom, odlučuje nadležni sud.
5. Intelektualno pravo je zaštićeno zakonom.

Ocena prihvatljivosti zahteva

20. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovnikom.

21. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. Ustava koji propisuju:

> *"(1) Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.*
> *[...]*
> *(7) Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom."*

22. Sud se takođe dalje poziva na uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu. S tim u vezi, Sud se poziva na članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 47
(Individualni zahtevi)

> *"1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ."*
> *[...]*

Član 48.
(Tačnost podneska)

> *"Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori."*

Član 49
(Rokovi)

> *„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...".*

23. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom. Podnosilac zahteva je takođe naglasio prava i slobode za koje navodi da su mu povređena u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokom koji je propisan u članu 49. Zakona.

24. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su propisani u pravilu 39. (Kriterijum o prihvatljivosti) Poslovnika. Pravilo 39. (2) Poslovnika propisuje uslove na osnovu kojih Sud može da razmotri zahtev, uključujući uslov da zahtev ne bude očigledno neosnovan. Pravilo 39. (2) posebno propisuje:

> *"Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju."*

25. Gore navedeno pravilo, zasnovano na sudskoj praksi ESLJP-a i Suda, omogućava poslednje navedenom da proglasi zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može da proglasi zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti smatra da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao sto je propisano u stavu (2) pravila 39. Poslovnika (vidi slučaj KI04/21, podnositeljka zahteva: *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 26; vidi, takođe, slučaj KI175/20, podnosilac zahteva: *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 37).

26. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao *„očigledno neosnovan"* u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih *„očigledno neosnovanim navodima"*. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi *„četvrtog stepena"*; (ii) navodi kategorisani *„odsustvom očigledne ili evidentne povrede"*; (iii) navodi koji su *„nepotkrepljeni ili neobrazloženi"*; i na kraju, (iv) *„konfuzni i nejasni"* navodi (vidi, tačnije, koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao *„očigledno neosnovan"*, i specifičnosti gore navedene četiri kategorije navoda kvalifikovani kao *„očigledno neosnovani"*, Praktični vodič ESLJP-a o kriterijumima prihvatljivosti od 31. avgusta 2019. godine; deo III. Neprihvatljivost zasnovana na meritumu; A. Očigledno neosnovani zahtevi, stavovi 255 do 284, vidi, takođe, slučaj KI04/21, gore citiran stav 27, kao i slučaj KI175/20, gore citiran, stav 38).

27. U tom smislu i dalje, kako bi ocenio prihvatljivost zahteva, odnosno u okolnostima ovog slučaja kako bi ocenio da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na odgovarajuće navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom (vidi, slučaj KI04/21, gore citiran, stav 28).

28. U smislu ove normativne pozadine, Sud ističe da je bitno pitanje u okolnostima ovog slučaja povezano sa navodom podnosioca zahteva u vezi sa pogrešnim utvrđivanjem činjeničnog stanja i pogrešnom primenom materijalnog prava. Dakle, podnosilac zahteva je podneo tužbu protiv EKK-a zato što mu je izgorela kuća, gde je tražio nadoknadu za pretrpljenu

materijalnu štetu. Osnovni sud je delimično usvojio njegov zahtev. Relevantne žalbe podnosioca zahteva i tuženog-EKK-a, Apelacioni sud je odbio, kao neosnovane, potvrdivši presudu Osnovnog suda. Konačno, Vrhovni sud je usvojio zahtev za reviziju tuženog-EKK-a, tako što je odbio, kao neosnovan, tužbeni zahtev podnosioca, preinačio presudu Apelacionog suda i Osnovnog suda, čime je tužbeni zahtev podnosioca odbio, kao neosnovan. Podnosilac zahteva na kraju navodi da je Vrhovni sud odlučio preuzimajući ulogu veštaka, i stoga, traži od Suda da ukine presudu Vrhovnog suda i vrati predmet na presuđivanje.

29. S tim u vezi, podnosilac zahteva navodi da su mu osporenom presudom Vrhovnog suda povređena prava zagarantovana: (i) članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]; i (ii) članom 46. [Zaštita imovine] Ustava, gde uglavnom ističe da je Vrhovni sud pogrešno utvrdio činjenično stanje. U nastavku će sud pojedinačno ispitati navode podnosioca zahteva.

i) Što se tiče navodnih povreda člana 31. Ustava

30. Sud ističe da se suština navoda podnosioca zahteva odnosi na pravo na pravično i nepristrasno suđenje u vezi sa pravom na imovinu.

31. S tim u vezi, Sud prvo naglašava da navodi podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava kao rezultat pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešnog tumačenja važećeg zakona, predstavljaju kategorije navoda koje Sud u skladu sa svojom sudskom praksom i praksom ESLJP-a, u principu, smatra *„navodima četvrtog stepena"*.

32. U smislu ove kategorije navoda, Sud ističe da na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali uzimajući u obzir i njegove specifičnosti, definisane EKLJP-om, (vidi, u ovom kontekstu, objašnjenje u Praktičnom vodiču ESLJP-a od 1. avgusta 2021. godine o kriterijumima prihvatljivosti; Deo I. Neprihvatljivost zasnovana na meritumu; A. Očigledno neosnovani zahtevi 2. „Četvrti stepen", stavovi 287 do 294), načelo supsidijarnosti i doktrine četvrtog stepena, Sud je dosledno naglašavao razliku između *„ustavnosti"* i *„ zakonitosti"* i tvrdio da nije njegova dužnost da se bavi činjeničnim greškama ili pogrešnim tumačenjem i pogrešnom primenom zakona, koje je navodno počinio redovni sud, osim i u meri u kojoj su tim greškama povređena prava i slobode zaštićene Ustavom i/ili EKLJP-om (vidi, u ovom kontekstu, između ostalog, slučajeve Suda KI179/18, sa podnosiocem zahteva: *Belgjyzar Latifi,* rešenje o neprihvatljivosti od 23. jula 2020. godine, stav 68; KI49/19, sa podnosiocem zahteva: *Limak Kosovo International Airport J.S.C., „Adem Jashari",* rešenje od 31. oktobra 2019. godine, stav 47; KI56/17, sa podnositeljkom zahteva: *Lumturije Murtezaj,* rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 35; i KI154/17 i KI05/18, sa podnosiocima zahteva: *Basri Deva, Afërdita Deva i Društvom sa ograničenom odgovornošću „Barbas"*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. avgusta 2019. godine, stav 60).

33. Sud je takođe stalno isticao da nije uloga ovog Suda da preispituje zaključke redovnih sudova u vezi sa činjeničnim stanjem i primenom materijalnog prava i ne može samo da oceni zakon koji je doveo dotle redovni sud da usvoji jednu

umesto neke druge oduke. U suprotnom, Sud bi postupao kao sud *„četvrtog stepena“* što bi rezultiralo prevazilaženjem granicama utvrđenim u njegovoj nadležnosti (vidi, u tom smislu, slučaj ESLJP-a: *García Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 i druge reference tamo korišćene; i vidi, takođe, slučajeve: KI128/18, gore citiran, stav 56; i KI62/19, gore citiran, stav 58).

34. Sud primećuje da je Vrhovni sud detaljno obrazložio na osnovu kojih dokaza i na osnovu kojih materijalnih odredbi je doneo relevantnu presudu, odgovarajući na navode podnosioca zahteva o pogrešnom utvrđivanju činjeničnog stanja i pogrešnoj primeni materijalnog prava. U vezi sa ovim navodima podnosioca zahteva, Vrhovni sud je odlučio i usvojio reviziju koju je podneo tuženi, odnosno EKK, i obrazložio na sledeći način:

> *„Vrhovni sud, navode kao u reviziji uložene od tužene, iz gore navedenih razloga, smatra ih kao neosnovanim, pošto nije utvrđena odgovornost tužene strane za prouzrokovanu štetu, stoga i pogrešno su primenjene odredbe iz člana 173, člana 174 stav 1, i člana 177 ZOO-a, SL. 29/78, kao i odredbama iz člana 13 stav 1 tačka a), člana 18 stav 18.1 tačka a), člana 29 stav 1 i člana 30 Zakona o električnoj energiji, br. 2004/10, jer od izvedenih dokaza nije potvrđeno da je do požara došlo kao rezultat fluktacije napona, ili zbog kvarova na mreži napajanja pod odgovornošću tužene, stoga nema osnova da se odlučuje prema članu 173 ZOO-a, odgovornosti tužene za opasni predmet, jer u ovom slučaju nije potvrđeno da je do požara došlo kao rezultat ne održavanja mreže – propusta tužene, dok se upotreba električne energije u normalnim uslovima i prema pravilima korišćenja, sve dok nema nepravilnosti napajanja električnom energijom, ne predstavlja opasnu stvar.*
>
> *Odredbom iz člana 154 stav 1 ZOO-a, zakonodavac je propisao osnove odgovornosti za izazvanu štetu, propisao je obaveze svakog da odgovara za štetu koju je prouzrokovao, koje znači da se krivica za štetu pretpostavlja štetniku, i treba da se potvrđuje suprotno, inače neće se osloboditi od odgovornosti, prema ovoj odredbi teret dokazivanja ko je prouzrokovao štetu, i ovo pripada onome koji tvrdi da mu je naneta šteta, dok lice koje je odgovorno za štetu snosi teret dokazivanja da je šteta nije nastala njegovom krivicom, stoga u ovom slučaju tužena izvedenim i sprovedenim dokazima potvrdila je činjenicu da do štete nije došlo kao rezultat propusta ili nečinjena preduzimanja mera od tužene – (EKK-a, dodat tekst).“*

35. Stoga, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva imao priliku da iskoristi kontradiktorni postupak i da je imao priliku da u različitim fazama postupka iznese navode i dokaze koje je smatrao relevantnim za njegov slučaj; imao je priliku da efikasno ospori navode i dokaze koje je iznela suprotna strana; redovni sudovi su saslušali i ispitali sve njihove navode, koji su, objektivno, bili relevantni za rešavanje predmeta, te da su detaljno izneti činjenični i pravni razlozi osporene odluke, a samim tim je i postupak, uzet kao celina, bio pravičan (vidi, *mutatis mutandis*, presudu ESLJP-a od 21. januara 1999. godine, *Gárcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, stavovi 29 i 30; vidi,

takođe, slučaj Suda: KI22/19, podnosilac zahteva: *Sabit Ilazi*, rešenje od 7. juna 2019. godine, stav 42 i slučaj Suda: KI128/18, gore citiran, stav 58).

36. Sud ističe da u okolnostima ovog slučaja, podnosilac zahteva, pored navoda o povredi člana 31. Ustava, kao rezultat pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešnog tumačenja zakona, jer su redovni sudovi primenili pravilo *„na štetu ovog podnosioca zahteva"*, ne potkrepljuje dovoljno niti argumentuje pred Sudom kako je ovo tumačenje važećeg zakona od strane redovnih sudova moglo biti *„očigledno pogrešno"*, što je rezultiralo *„proizvoljnim"* ili *„očigledno neobrazloženim zaključcima"* za podnosioca zahteva ili kako postupci pred redovnim sudovima, u celini, možda nisu bili pravični ili čak proizvoljni. Pored toga, Sud ocenjuje da su redovni sudovi uzeli u obzir sve činjenice i okolnosti slučaja, navode podnosioca zahteva i da su ih jasno obrazložili (vidi slučaj Suda: KI64/20, podnosilac zahteva: *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. avgusta 2020. godine, stav 41, i KI22/19, gore citiran, stav 43).

37. Stoga, Sud zaključuje da su navodi podnosioca zahteva o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje zagarantovanog članom 31. Ustava, zbog pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešnog tumačenja i pogrešne primene važećeg zakona spadaju u navode (i) koji se kvalifikuju kao navodi *„četvrtog stepena"* i kao takvi, ovi navodi podnosioca zahteva su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39. Poslovnika.

(ii) Što se tiče navoda o povredi člana 46. Ustava

38. Sud podseća da podnosilac zahteva takođe ističe da je osporena odluka doneta u suprotnosti sa pravima zagarantovanim članom 46. [Zaštita imovine] Ustava.

39. Što se tiče navodnih povreda prava i osnovnih sloboda koje su propisane u članom 46 Ustava, Sud podseća da prema uspostavljenoj sudskoj praksi ESLJP-a, Sud proglašava zahtev neprihvatljivim kao očigledno neosnovan kada su navodi *"nepotkrepljeni ili neobrazloženi"* ii kada se ispuni jedan od dva karakteristična uslova, i to:

a) kada podnosilac zahteva jednostavno navede jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene, osim ukoliko je na osnovu činjenica i okolnosti predmeta to sasvim očigledno (vidi, u tom smislu, predmet ESLJP-a *Trofimchuk protiv Ukrajine* (*odluka*) br. 4241/03 od 31. maja 2005. godine, vidi, takođe, *Baillard protiv Francuske* (*odluka*) br. 6032/04 od 25. septembra 2008. godine;

b) kada podnosilac zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito važi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (na primer, ako zatvorske vlasti odbiju da predoče Sudu dokumente iz

spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako Sud sam ne odluči drugačije (vidi slučaj KI166/20, podnosilac *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 42).

40. U konkretnom slučaju, podnosilac zahteva tvrdi da njegova "*prava u vezi sa zaštitom imovinskih prava povređena prema članu 46*," ali isti ne objašnjava specifično kako je došlo do povrede ovog člana Ustava. S tim u vezi, Sud podseća da je on dosledno isticao da samo pozivanje na članove Ustava i EKLJP i njihovo pominjanje nije dovoljno da se izgradi argumentovana tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada se tvrde takve povrede Ustava, podnosioci zahteva treba da osiguraju obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve KI175/20, sa podnosiocem zahteva: *Kosovska Agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. aprila 2021. godine, stav 81; KI166/20 citirano iznad, stav 52; KI04/21, sa podnositeljkom zahteva *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. maja 2021. godine, stavovi 38- 39).

41. Stoga, Sud zaključuje da što se tiče navoda podnosioca zahteva o povredi člana 46 Ustava, zahtev se treba proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovan, jer se ovi navodi kvalifikuju kao navodi koji spadaju u kategoriju "*nepotkrepljeni ili neobrazloženi*" navodi jer je podnosilac zahteva jednostavno naveo jednu ili više odredbi Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene. Samim tim, ovi navodi podnosioca zahteva su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39. Poslovnika o radu.

Zaključak

42. Na kraju, Sud zaključuje da je zahtev podnosioca zahteva neprihvatljiv, jer (i) tvrdnje o povredama člana 31 Ustava koje se tiču tvrdnje podnosioca zahteva da je došlo do pogrešnog tumačenja i pogreše primene važećeg zakona su (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četvrtog stepena"; i kao takvi, ovi navodi podnosioca zahteva su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama; kao i (ii) navodi u vezi sa tvrdnjama podnosioca zahteva o povredi člana 46 Ustava, trebaju se proglasiti kao očigledno neosnovani, jer se ovi navodi kvalifikuju kao navodi koji spadaju u kategoriju (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi". Prema tome, zahtev se u celosti treba proglasiti neprihvatljiv kao očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39. Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i u skladu sa pravilima 39. (2) i 59. (2) Poslovnika, dana 10. novembra 2021. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;

II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;

III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20. 4 Zakona;

IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednica Ustavnog suda**

Radomir Laban Gresa Caka-Nimani